

Οι προοπτικές του 2014

Γράφει η Μιράντα Ξαφά, σύμβουλος επενδύσεων και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής της ΔΡΑΣΗΣ.

Το βασικό σενάριο για το 2014 είναι ο τερματισμός της παρατεταμένης ύφεσης με μία - έστω περιορισμένη- ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας. Για να συμβεί όμως αυτό και για να τεθούν οι βάσεις ταχύτερης και διατηρήσιμης ανάπτυξης στο μέλλον θα πρέπει να επιταχυνθούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Η αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας με τη μεταφορά πόρων προς τους κλάδους που παράγουν διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά μόλις τώρα ξεκινάει. Η πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ αποκαλύπτει πάνω από 500 εμπόδια στον ανταγωνισμό - κυρίως ρυθμιστικοί περιορισμοί κάθε τύπου για να προστατευτούν συγκεκριμένα συμφέροντα, όπως π.χ. η έλλειψη ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας που κοστίζει ακριβά στους καταναλωτές. Ταυτόχρονα χρειάζεται ένταση των προσπαθειών για την αναδιάρθρωση του δημοσίου τομέα, με την κατάργηση άχρηστων κρατικών οργανισμών και κλείσιμο ζημιογόνων κρατικών επιχειρήσεων. Το παρασιτικό δημόσιο απορροφά πολύτιμους πόρους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν αλλού με πολύ μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Στο δημοσιονομικό σκέλος, θα χρειαστεί μία σχετικά μικρή πρόσθετη προσπάθεια τα επόμενα χρόνια για να ολοκληρωθεί η δημοσιονομική προσαρμογή που απαιτείται για να μπει το χρέος σε σταθερά πτωτική τροχιά. Συγκεκριμένα, πρέπει να αυξηθεί το πρωτογενές πλεόνασμα όσο χρειάζεται για να πληρώνονται οι τόκοι από ίδιους πόρους, χωρίς προσφυγή σε δανεισμό. Με το σημερινό ύψος και δομή του χρέους, το πρωτογενές πλεόνασμα πρέπει να φτάσει τα 8 δισ. ευρώ (4,5% του ΑΕΠ) μέχρι το 2016, από 812 εκατ. ευρώ (0,4% του ΑΕΠ) που υπολογίζεται για το 2013. Η απαιτούμενη δημοσιονομική προσπάθεια φυσικά θα μειωθεί αν η Ε.Ε. συμφωνήσει σε περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους, όπως αναμένεται την άνοιξη του 2014, αφού επισημοποιηθεί το πρωτογενές πλεόνασμα του 2013.

Η δημοσιονομική προσπάθεια που απομένει μπορεί να επιτευχθεί χωρίς περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, εφόσον η κυβέρνηση επιμείνει στον εξορθολογισμό της Δημόσιας Διοίκησης και η Γενική Γραμματεία Εσόδων καταφέρει να περιορίσει τη φοροδιαφυγή. Αυτή εξ άλλου είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη μείωση της φορολογίας που έχει αυξηθεί υπέρμετρα τα τελευταία χρόνια, επιβαρύνοντας την οικονομική δραστηριότητα. Μέχρι σήμερα οι κυβερνήσεις επέλεξαν την εύκολη λύση των οριζόντιων περικοπών και της αύξησης των φορολογικών βαρών, αντί να επικεντρωθούν στη μείωση της κρατικής σπατάλης και στην πάταξη της φοροδιαφυγής. Αυτή η τάση πρέπει επείγοντως να αντιστραφεί για να βγούμε από το τέλμα της ύφεσης.

Για να εδραιωθεί η εμπιστοσύνη στις θετικές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας χρειάζεται πολιτική σταθερότητα και προσήλωση στους στόχους. Το κλίμα πόλωσης και αντιπαραθέσεων που δημιουργείται εν όψει των ευρωεκλογών και των δημοτικών εκλογών τον Μάιο δημιουργεί τον κίνδυνο να αποδυναμωθούν οι προοπτικές ανάπτυξης. Η χώρα χρειάζεται τη σύμπλευση των πολιτικών δυνάμεων για τη δημιουργία ενός κοινού οράματος για την Ελλάδα μετά την κρίση. Στο κλίμα της πόλωσης που επικρατεί έχει τεράστια σημασία η κυβέρνηση να μείνει προσηλωμένη στον στόχο των μεταρρυθμίσεων και να αποφύγει πιασχυρισμάτα στο όνομα της αποφυγής του πολιτικού κόστους.